

komoly, vallásos és nagyképzetségű embert ismerjük. Azért örömmel vesszünk tudomást megválasztásáról. Meg vagyunk győződve, hogy a fontos helyet, hova a vezérő bizottság állította, tökéletesen ki fogja tölteni, másrészt azért is örvendünk ennek a választásnak, mert azt látjuk belőle, hogy a vezérő bizottság felismerte, hogy *arra a helyre csak konzervatív* gondolkodású és a zsidó ismeretekben tökéletesen jártas férfiút állíthat.

— **Gyászbeszéd.** Dr. Steinherz Jakab gyászbeszédeit adta ki Singer Ede Székesfehérvárott. A tudós és ékesszóló lelkész néhai dr. Kommen Ignác emlékének ajánlotta e könyvet, mely valódi nyereség a magyar zsidó homiletikai irodalomra nézve. Többek közt a Rudolf trónörökös és *Hochmuth* Ábrahám felett tartott beszédeket is tartalmazza a mű, mely összesen huszonegy mintaszerű gyászbeszédet foglal magában.

— **Gyulafehérvárott**, mint levelezőnk írja, *Weisz* Mór, a főrabbi fia, ki már 3 év óta berlinben folytatja egyetemi tanulmányait, augusztus hó 30-án a hitközség kérelmére hitszónoklatot tartott, mely nagy hatást kellett. A jelenvoltak őszintén üdvözölték a jeles fiatal embert, kinek igen szép jövőt jósolnak.

— **Rózsahegyről** írják nekünk a következőket: Dr. Elasz Bernát, a helybeli rabbi fia, a budapesti szeminárium volt növendéke, kit a landsbergi (Poroszország) izr. hitközség rabbijává választott, szeptember hó 1-én hagyta el városunkat, hogy székhelyét elfoglalja. Mult szombat az isteni tisztelet alkalmával a fiatal pap lendületes szavakkal búcsuzott el hitközségünk tagjaitól, kik meghatóttan hallgatták ékes szavait. Következő nap a búcsuzó pap tiszteletére a közeli erdőben dr. *Duschütz* Frigyes törvényszéki orvos kezdeményezése folytán igen sikerült mulatságot rendeztek, melyen hitközségünk színe java jelen volt. Végül még felemlitem, hogy a porosz kormány dr. Elaszt nem akadályozta a porosz állampolgárság elnyerésében.

— **Mert szereti hazáját és községét.** Mar-morstein L., szeniczi rabbi Morvaország egyik tekintélyes községétől az ott üresedésben levő papi állás elfoglalására felszólító meghívást vett. Nevezett rabbi ur ezen minden tekintetben kedvezőnek mondható meghívást nem fogadta el. A rabbi ur ezen rá nézve meglisztelő ajánlatot azért utasította vissza, mert nem tudta magát elhatározni arra, hogy édes hazáját és vele szeretett községét elhagyja. A szeniczi zsidó lakosok közt nagy is e fölött az öröm. És méltán! Mert rabbijukban oly derék, művelt és hazafias érzelmű lelkipásztort bírnak, ki azon a melegágyas től vidéken alkalomszerűen magyar nyelven is hirdeti Isten igéjét és így ez által is hitközségének csak becsületére válik.

— **Halálozás.** Vág-Ujhelyen *Lichtenstern* Farkas főtanító a község nagy fájdalomra elhunyt. A boldogult negyven év óta működött a tanítói pályán; azelőtt Bäänban, 18 év óta pedig a vágujhelyi orth. hitközség iskolájánál tanítoskodott. Temetése a közönség tömeges részvete mellett ment végbe; gyászbeszédet mondtak *Lichtenstern* Jakab, hitközségi elnök, az elhunyt fia, Graf Adolf baani tanító, az elhunyt veje és Tiger-

mann J rabbi-helyettes. Végül a főrabbi is, ki elkésve érkezett, szintén mondott meleghangú beszédet.

— **Esküvő** Bródi Béla Ungvárról oltárhoz vezette Mátészalkán *Schönberger* Roza kisasszonyt. Az esketési szertartást *Grünbaum* Manassa rabbi végezte hatásos beszéd kíséretében.

Külföldi hírek.

— **Hirsch** báró újabb adományáról értesül Newyorkból a londoni «Daily News». E szerint a «The young mens Hebrew benevolent Society montreali» (Kanada) jólékonysági egyesület Hirsch bárótól egy 20,000 dolláros levelet kapott, melyben a nemes adakozó kijelenti, hogy az összeget menhely építtetésére szánta, hol a bevándorlók ott maradhassanak, míg foglalkozást kapnak. Megígérte, hogy az intézetet továbbra is fogja támogatni.

— **Signor Askoli**, Olaszországnak volt egyik leggazdagabb zsidó polgára, mint Spezziaból írják, egy millió lírát hagyományozott jótékony czélokra.

— **Trénel J.** a párisi rabbiszeminárium igazgatója meghalt élete 67. évében; 34 év óta töltötte be a nevezett hivatalt mindenki legnagyobb meglepedésére. Jeles hebreiste hírének örvendett és méltó tanítványa volt rabbi Merzig Mózes hírneves talmudtudósnak. Temetése tanítványai és tisztelői óriási részvete mellett ment végbe. A szemináriumi zsinagógában gyászünnepele volt, melynek folyamán Zadoc Kahn grandrabbin az elhunyt koporsója mellett beszédet mondott. A temetőben *Kahn* Ábrahám másodigazgató, három rabbi és a szeminárium egy növendéke beszéltek. Ki lesz utóda? Ez a kérdés igen fontos a francia zsidóság jövőjére nézve.

— **Zsidó földmivelők.** Azzal a szemrehányással szemben, hogy a zsidók idegenkednek a földmiveléstől a »Times« közli sir Montefiore Mozes naplójának egy részét, melyben a nagy emberbarát elmondja, hogy Miklós czár kívánságára mily érvekkel igyekezett megdönteni ezt az állítást. Pétervári utja alkalmával történt ez 1846-ban. Három emlékiratban közölte nézeteit; *Bloomfield* lord angol nagykövet adta át az iratokat a czárnak. Három szemrehányásra terjeszkedett ki; arra, hogy a zsidók többre becsülik a renyhe életet a munkásnál, s hogy gyűlölik a földmivelést; arra, hogy az orosz parasztokat szesz italok eladásával megfosztják vagyonuktól; harmadszor arra, hogy a zsidók a határon csempészettel foglalkoznak. Ez utóbbit Montefiore nem is akarja megegyeztetni; ha alapos — ugymond — akkor a bűnösök a törvény egész szigorával sújtandók. Hogy a zsidók a renyheségnek hódolnak, azt Montefiore minden tekintetben tagadja; dolgoznak a zsidók, ha van rá alkalmuk, mint kovácsok, lakatosok, üvegesek, cipészek és szabók és nagy köszönettel fogadták az engedélyt, hogy köveket aprózhassanak. — A parasztokat nem szípolozzák ki; ennek bizonyossága az, hogy mikor a falvakról a városokba üzlék őket, semmijük sem volt, koldulniök kellett és teriére estek hitrokonaiknak. Ellenkezőleg, nagy hasznára voltak a parasztoknak